

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Jordbruksbyrån, N2

Beslutande

Minister

Fredrik Karlström

Föredragande

Byråchef

Sölve Högman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 10

Skrivelse från Ålands producentförbund gällande flyttning av avbytarsystemet från näringsavdelningen till social- och miljöavdelningen.

ÅLR 2020/4640

927 N2

Beslöts anteckna skrivelsen till kännedom samt svara Ålands producentförbund i enlighet med **bilaga 1, N220E09**.

Nr 11

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:s anhållan om bidrag för Ålands deltagande i nordiska mat-tävlingen EMBLA 2021 i Norge.

ÅLR 2020/3505

928 N2

Beslöts bevilja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund finansiering om 22.000 euro mot redovisande av kostnader. Stödet motiveras med betydelsen att marknadsföra Åland och åländska livsmedelsprodukter som en hållbar och kreativ matregion som lockar till besök i enlighet med den hållbara livsmedelsstrategin. I projektet ingår att en lokal deltävling ska genomföras för att utse deltagare till den nordiska finalen.

Kostnaderna för genomförandet av projektet bör redovisas inom år 2021.

Påföres 61500

Ålands producentförbund r.f.
Ålands landsbygdscentrum
Jomalagårdsvägen 16
22150 JOMALA

Hänvisning
Skrivelse från den 5 maj 2020

Kontaktperson
Sölve Högman

Ärende
**ANHÅLLAN OM FLYTTNING AV AVBYTAR-
SYSTEMET FRÅN NÄRINGS-
AVDELNINGEN TILL
SOCIAL- OCH MILJÖ-
AVDELNINGEN**

Ålands landskapsregering har tagit del av er skrivelse gällande avbytar-systemet till lantbruket och antecknar skrivelsen till kännedom.

Avbytarssystemet till lantbruket på Åland definieras och fungerar som ett näringsstöd riktat till lantbruket och då främst till husdjursproduktionen. Stödets syfte är att stimulera husdjursproduktion genom ett stöd för att skapa möjlighet till mer ledighet i en bransch där verksamhetsutövarna har hög bundenhet till produktionen. Avbytarssystemet ska också komplettera lantbruksföretagarnas egen sjukförsäkringslösning genom vikariehjälpdelen för att bidra till att skapa ökad grundtrygghetssystem för företagarna vid eventuell sjukdom. Ansvar för de praktiska arrangemangen både vid ledighet och vid eventuell sjukdom faller alltid på lantbruksföretagaren men landskapsregeringen kan vid akuta sjukdomar hjälpa till att förmedla vikariehjälpstjänster. Då avbytarssystemet fungerar som ett näringsstöd, vilket det också betraktas som i ett statsstödssammanhang enligt EU-rätten, faller det sig naturligt att stödet administreras av näringsavdelningen och faller inom näringsavdelningens budgetansvar.

Näringsavdelningen har under flera år haft löpande kontakt med entreprenörer och potentiella entreprenörer inom avbytarbranschen och konstaterar att det är ett yrke som ställer höga krav på sina utövare gällande kompetens och kunnande. Modern husdjursproduktion ställer krav på teknisk kompetens samtidigt som företagarna fortsatt behöver ha hög kompetens om traditionell djurskötsel, livsmedelshygien och serviceförmåga. Det gör att det är en bransch som inte är alldeles lättrekryterad men samtidigt kan det konstateras att arbetskraftsefterfrågan i dagsläget inte medger möjligheter till särskilt många fler avbytarföretag än de som nu finns etablerade då husdjursproduktionen inte är mer omfattande och användningen av systemet med timanställda avbytare fortfarande är omfattande. Landskaps-

regeringen ser dock en liten trend gentemot en ökning av efterfrågan på tjänster från avbytarföretag, särskilt på de större gårdarna vilket är positivt utgående från perspektivet att skapa underlag för ytterligare avbytarföretag på Åland. Enligt statsstödsreglerna ska avbytarstödet betalas till det företag eller den person som utför avbytarjästen i det fall stödet inte betalas enligt EU:s regelverk om försumbart stöd (de minimis) inom jordbruket. På Åland har intresset för timanställd avbytare varit mycket stort också före det att statsstödsreglerna förhindrade betalning direkt till lantbruksföretaget och landskapsregeringen ansåg det som väsentligt att kunna fortsätta erbjuda möjligheten till att ersätta timanställda avbytare då statsstödsreglerna uppdaterades och avbytarlagstiftningen reformerades. Andelen som väljer timanställd avbytare i dag är ca 70 % av de stödberättigade och det enda alternativet som finns just nu är att betala stödet med de minimis-regelverket som grund. Landskapsregeringen har därför för avsikt att fortsätta tillämpa systemet trots de begränsningar som systemet för med sig då efterfrågan är fortsatt stor och då systemet kan genomföras enkelt och med liten byråkrati gentemot lantbrukaren.

Lagstiftningen och genomförande av avbytarssystemet har konstaterats höra till landskapets behörighet enligt självstyrelselagens 18 §, 15 pkt då det anses tillhöra området styrning av lantbruksproduktionen. Gällande frågan att utnyttja avbytarresurser från Österbotten och Nyland så är det möjligt men då enligt den åländska lagstiftningen så att resurserna från riket erbjuder sina tjänster i egenskap av avbytarföretag som är stödberättigade enligt den åländska lagstiftningen.

Minister

Fredrik Karlström

Byråchef

Sölve Högman